

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Žaloba proti nezákonnému zásahu
Diplomant/ka: Patrik Kuneš
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce Patrika Kuneše zpracovaná na téma „Žaloba proti nezákonnému zásahu“.

Diplomant si cíl své práce stanovil „*nahlédnout na právní úpravu ve věcech nezákonných zásahů, zahrnout a zhodnotit rozhodovací praxi správních soudů a její vývoj, zaměřit se na některé sporné oblasti tohoto žalobního typu a pokud to bude vhodné, nabídnout odpovídající řešení na probíranou problematiku.*“ (str. 1).

Lze konstatovat, že takto formulovaný cíl je dostatečně relevantní a odpovídající nejen povaze diplomových prací studentů právnických fakult, ale také předpisům, které jejich zpracování upravují (zejm. příslušné vyhlášky děkana FPR).

Práce je rozdělena do 9 obsahových kapitol, uvozena je též nečíslovaným úvodem a zakončena nečíslovaným závěrem. Autor ve svém výkladu vychází z pojmového vymezení nezákonného zásahu (což je krok zároveň nezbytný a zároveň, nutno zdůraznit, nikterak snadný), na které navazuje obecné pojednání o pravidlech a výchozích principech ochrany ve věcech nezákonného zásahu před správními soudy. Tato kapitola je pak dále rozvedena podrobnějšími pojednáními o aktivní a pasivní žalobní legitimaci, stejně jako o náležitostech, lhůtách či nepřipustnosti žaloby. Na to navazují relativně stručné kapitoly o způsobech soudního rozhodnutí, opravných prostředcích proti němu, práci pak uzavírají diplomantovy úvahy de lege ferenda.

Struktura práce je logická, do značné míry předvídatelná a odpovídající tématu i stanovenému cíli. Osobně bych se přikláněl k tomu, aby kapitoly č. 3 až 7 měly spíše podobu podkapitol kapitoly druhé, neboť i ony nade vši pochybnost pojednávají o „Ochrana ve věcech nezákonného zásahu před správními soudy“. To by také „řešilo“ nejen jejich poměrně vysoký celkový počet (byť to samo o sobě jistě není chybou), ale také fakt, že mnohé z nich jsou tvořeny pouhými několika málo stranami. Ani jeden z těchto faktorů jistě není negativem sám o sobě, ve vzájemné kombinaci, stejně jako s možností podřazení těchto podkapitol pod větší celek, však práce z hlediska svého „ustrojení“ nepůsobí nejvhodněji. Připouštím však, že v tomto bodě jde do značné míry o vlastní autorskou licenci diplomanta.

Z hlediska obsahového zpracování DP v zásadě odpovídá požadavkům běžně kladeným na tento typ kvalifikačních prací. Autor ve svém výkladu vychází z rozličných, v naprosté většině však odborných a akademicky relevantních, zdrojů, které vzájemně kombinuje a

v některých (byť nepříliš častých) případech též srovnává či doplňuje, čímž vytváří informačně zajímavý výsledný text bez výraznějších obsahových nedostatků. Zároveň je ovšem pravda, že některé zajímavější či spornější části probíraných právních konstrukcí autor toliko zmiňuje, přestože by si jistě zasloužily podrobnější rozbor včetně vlastních diplomantových postřehů (viz například nejednoznačně nazíranou otázku osob na řízení zúčastněných zmíněnou na str. 26 a 27). To platí dokonce i o institutech, které zároveň vyvolávají řadu legitimních otázek, a zároveň jsou bezprostředně spjaty právě se zásahovými žalobami, které jsou předmětem hodnocené diplomové práce – typickým příkladem může být třeba obnova řízení, kterou diplomant doslova odbývá necelou půlstranou (!) textu na str. 50 a 51, přestože zásahová žaloba je jedním z pouhých dvou typů řízení před správními soudy, ve kterých je tento opravný prostředek použitelný. Podobně autor na str. 14 a 15 uvádí, že deklaratorní rozhodnutí soudu o nezákonnosti žalovaného zásahu „má zásadní dopad v případě nároku na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb.“. Jaký zásadní dopad má autor na mysli? Je podle tohoto zákona deklaratorní rozhodnutí soudu o nezákonnosti zásahu podmínkou uplatnění škody způsobené tímto „neformálním úkonem“?

Obecná pojednání jsou na řadě míst prokládána konkrétními příklady vycházejícími zejména ze soudní judikatury, na kterých diplomant vhodně demonstruje vybrané teoretické instituty. S takovým postupem lze jistě souhlasit, zároveň mám však za to, že práci by mnohem víc slušelo, kdyby diplomant důsledněji extrahoval z předmětných rozsudků onu podstatnou „esenci“, na jejímž základě by formuloval konkrétní myšlenku, závěr či argument, a to namísto nadbytečného popisu hmotněprávních i procesních okolností daného případu, které zpravidla nejsou pro poznatek samotný nijak výrazněji relevantní.

Formální náležitosti práce jsou v zásadě standardní, text splňuje většinu předepsaných požadavků běžných pro tento typ kvalifikačních prací.

Předložená práce splňuje všechny požadované náležitosti kladené na tento typ kvalifikačních textů. Diplomant zpracoval zajímavé pojednání, ve kterém na řadě míst překročil běžnou úroveň základního informačního sdělení a prokázal širší i hlubší znalosti rozebírané materie. Na druhé straně zůstává faktem, že řadu otázek, mnohdy tvořících až pojmové definiční znaky právní úpravy zásahové žaloby v systému správního soudnictví, zmiňuje jen zcela okrajově a namísto toho, aby právě jejich rozбором prokázal hloubku svého záběru a legitimitu výběru a pojetí své DP, je – v lepším případě – jen stručně zmíní.

Práci předběžně navrhuji hodnotit práci stupněm „Velmi dobře“ s tím, že případná korekce tohoto hodnocení (a to oběma směry) může vyplynout z diplomantovy úrovně v rámci ústní diskuse při obhajobě práce.

Podněty k diskusi:

Autor by se měl zaměřit na některé (například v tomto posudku zmíněné) oblasti úpravy zásahových žalob, které by si zasloužily podrobnější pojednání a v rámci obhajoby své práce je podrobněji rozvést a prokázat jejich hlubší znalost.

V Plzni dne 05/05/2023

Podpis autora posudku